

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

ספרים

הפצת היהדות

מאת הרבי מליובאוויטש
בהוצאת צעירי חב"ד

עד כמה אנו חייבים לקרב יהודים לתורה וכיצד עושים זאת? לקט מקיף מדברי הרבי על סוגיה זו, לצד הוראות והדרכות בשלל שאלות. 368 עמ'. טל' 1-700-704120.

ריבית הלכה למעשה

מאת הרב פנחס וינד
בהוצאת המחבר

עשרים פרקים המקיפים את כל המושגים והדינים הכרוכים באיסור ריבית. מצורף גם מדרוך מעשי לכל סוגי ההלוואות. 324 עמ'. טל' 057-3110820.

מורה לרבים

מאת הרב חיים דוד הלוי
בהוצאת מכון שלהבתייה

הלכות ותשובות בענייני חינוך והוראה, מאת הרב הלוי, ששימש הרב הראשי לתל-אביב. יפ. 442 עמ'. טל' 050-91135320.

האח שלי

מאת מנחם מענדל הרשקוביץ
בהוצאת ספריית אשל

עיתון 'האח' יצא לאור לפני כמאה שנים. כאן נאסף מבחר סיפורים מהעיתון, שעובדו ללשון ימינו. 156 עמ'. טל' 03-9606018.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:45	5:17	5:40	4:57
5:48	6:21	6:35	5:55

המודל: אור ליום שישי, 2 בלילה, 26 דקות ו-7 חלקים
ראשי חודש אדר ראשון: ביום השישי וביום השבת קודש

311 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

גמ"חים של נתינה לזולת

ניהול גמ"ח כרוך בטרדה לא־מבוטלת. אנשים פונים בכל שעות היום והערב. אבל זה כל היופי שבעניין, שאין כאן מְמַסד ועבודה לפי הספר

לכל דבר גמ"ח משלו. אילוסטרציה: אליעזר מרגליות

היום והערב. ציוד רב אובד או יוצא מכלל שימוש. כדי שהגמ"ח יתפקד צריך לגייס כספים כדי להשלים חוסרים. אבל זה כל היופי שבעניין, שאין כאן מְמַסד ועבודה לפי הספר, אלא עזרה לזולת בלב שלם.

להכיר תודה

שבת פרשת משפטים, שבה מופיעה המצווה להלוות כסף בלי ריבית, היא השבת של מנהלי הגמ"חים למיניהם. זו בהחלט השעה לעודד את היוזמות הנפלאות האלה. בראש ובראשונה הציבור נקרא לתרום ברוחב־לב למען הגמ"חים. זו אחת הדרכים הנאות ביותר לקיים את מצוות הצדקה וגמילות חסדים ולהיות שותפים בעזרה לזולת שאין לשער את ערכה. הוא חז"ל אמרו שגמילות חסדים גדולה מן הצדקה.

בה בשעה ראוי להזכיר לציבור הנעזר בגמ"חים שהתנהגות חשובה ביותר להמשך קיומם. מי שאינם מחזירים את חובם במועד פוגעים בכלל הציבור. מי ששואלים ציוד ואינם זוכרים להשיבו, מונעים מאחרים ליהנות ממנו. התנהגות כזאת גם מסבה עוגמת־נפש רבה למנהלי הגמ"חים, ובוודאי אין זו הכרת התודה שהם ראויים לה.

ראוי להרחיב עוד יותר את רשת הגמ"חים. הרבי מליובאוויטש קרא בשעתו לייסד קרן גמ"ח בכל בית־כנסת. אפשר לייסד גמ"חים גם במקום העבודה, ועם העזרה לזולת לקדש שם שמים ולהאזיב את התורה על הבריות.

מוסד הגמ"ח (גמילות חסדים) הוא אחד המ" פוארים שהצמיחה היהדות. מוסד שכל־כולו עזרה לזולת – בלי טובת הנאה, בלי בירוקרטיה, בלי עמלות, הצמ" דה וריבית. הגמ"ח אינו מצט" מצם הלוואות כספיות בלבד, אלא מתפצל לשורה ארוכה של שירותים ומפעלי עזרה לזולת.

עיון ברשימת הגמ"חים אינו יכול שלא לעורר התפעלות, ואולי גם חיוך. לצד גמ"חים של ציוד רפואי, שולחנות לאירועים,

תרופות, בגדים משומשים, כלי עבודה, אבזרים לחתונות ועוד, יש מגוון גמ"חים מקוריים ומשעשעים משהו.

גולד בן ביום שישי סמוך לכניסת השבת ולא הספקתם להכין חומוס מבושל ל'שלום זכר' – יש גמ"ח שמספק חומוס מבושל ומתובל לכל דורש. מחפשים חברות? גמ"ח חברות יעזור לכם. התינוק בוכה באמצע הלילה והמוצץ או הבקבוק נעלם? יש גמ"ח. מצאתם פעוט בוכה ואינכם יודעים מי הוריו? הביאו אותו אל גמ"ח התינוקות, וסביר להניח שתמצאו שם את ההורים המודאגים.

יוזמות פרטיות

קשה לתאר איך היו חיינו נראים בלי הגמ"חים. סביר להניח שמשפחות רבות היו קורסות כלכלית אילו נאלצו ליטול הלוואות בנקאיות נושאות ריבית לצורך ברי־מצווה, חתונה או הוצאה הכרחית אחרת. רק בזכות הגמ"חים הרבים מסוגלות משפחות שאינן משופעות באמצעים כלכליים, להתמודד עם קשיי החיים ולעבור תקופות של מחסור.

הגמ"חים מספקים אפיק נוח ויעיל לשאיפתם של בני־אדם מן השורה לתרום לטובת הציבור והקהילה. יוזמות פרטיות כאלה הן שפיתחו את השפע העצום של הגמ"חים.

חשוב לזכור כי ניהול גמ"ח כרוך בטרדה לא־מבוטלת. אנשים פונים אל הגמ"ח בכל שעות

מי ערב לחובות שלנו

במיוחד מוטלת אחריות על הצדיקים שבכל דור. על הצדיק לדאוג למילוי חובותיו של הזולת. לכן סנהדרין שהמיתה אדם אחת לשבע שנים (או לשבעים שנה) נקראת 'קטלנית', שכן זו הוכחה שלא מילאה את תפקידה כראוי, למנוע מעשים שמחייבים דין מוות.

שלא יהיו 'בעלי חוב'

לכן כשגובים מיהודי שני או מצדיקי הדור את חובו של יהודי הדבר מכונה בתורה "לאשר אשם לו". על הצדיקים מוטלת אשמה שלא מנעו את הנתק של בני העם מן הקב"ה.

זו אפוא הגרסה הרוחנית של 'שעבודא דר' נתן: אם הצדיק חייב לחוטא, משום שלא לימדו תורה ולא הדריכו לתקן את דרכיו - בא הקב"ה ופורע את חובו ישירות מן הצדיק. זו האחריות הגדולה המוטלת על כל יהודי, ובפרט על ראשי העם, לדאוג שכל יהודי ישלם את חובו לקב"ה ולא יהיה 'בעל חוב'.

(רשימות, חוברת קנ, עמ' 392)

וחושב בליבו: "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה". השכחה נובעת מחטאיו, שפגמו בקשר שלו לקב"ה. הדבר רמוז בלשון הברייתא "מי שהיה נושה", מלשון 'גיד הנשה' של יעקב, שנעקר ממקומו. לשון זה מייצג אפוא את עקירת הקשר בין היהודי לבין בוראו.

במקרה כזה הקב"ה מזכיר ליהודי על דבר חובו, ואף גובה ממנו את החוב. היהודי מכונה 'חברו' כביכול של הקב"ה, כדברי חז"ל "רַעַךְ וְרַעַךְ אֲבִיד... זה הקב"ה". הוא מכונה 'חבר' של הקב"ה גם לאחר שחטא, שכן הניתוק היה רק מצידו, ולא מצד הקב"ה.

הצדיקים אחראים

אך לעיתים אין הקב"ה גובה את החוב מאותו יהודי, אלא החוב מתגלגל מן היהודי החוטא הלאה - 'וחברו מחברו', אל כל בני העם היהודי, שכן אמרו חז"ל: "כל ישראל ערבים זה לזה". כל יהודי אחראי גם למעשיו של חברו.

פרשתנו עוסקת בין השאר בדיני הלוואות. אחד העקרונות ההלכתיים בעניין זה מכונה 'שעבודא דר' נתן', ומקורו בברייתא במסכת פסחים: "מי שהיה נושה בחברו מנה, וחברו בחברו, מניין שמוציאין מזה ונותנין לזה? שנאמר: וְנָתַן לְאִשְׁרָא אֶשֶׁם לוֹ". למשל, ראובן חייב כסף לשמעון, ושמעון חייב ללוי - רשאי לוי לגבות את החוב ישירות מראובן.

דין זה טומן בתוכו מסר עמוק באשר ל'חובו' של כל יהודי לקב"ה. יהודי 'לווה' מהקב"ה חיים ופרנסה, כדברי חז"ל במסכת אבות: "החנווני מקיף... וכל הרוצה ללוות יבוא וילוה". היהודי יכול להשיב לקב"ה את ההלוואה בקיום תורה ומצוות, אך גם באמצעות ההלוואה עצמה. למשל, הקב"ה נותן ליהודי בית מגורים, והוא קובע בו מזוזה ומכניס לתוכו אורחים. כך בא הפירעון מתוך ההלוואה בעצמה.

גביית החוב

אך קורה שהיהודי שוכח שהוא בעל חוב,

אמרת השבוע

אהבת האמת

רבי אריה לויין שאל פעם אחת את נכדו: "יש שני סוגי בני אדם, אוהבי אמת ושונאי שקר. מה ההבדל ביניהם?". הרהר הנכד ואמר: "איני רואה כל הבדל".

נענה רבי אריה ואמר: "יש הבדל ביניהם כרחוק מזרח ממערב. מי שהוא אוהב אמת, רואה בזולת את הנקודה האמיתית שבו ובעקבות זאת אוהב אותו. למחרת הוא רואה בו עוד נקודת אמת, ואוהב אותו עוד יותר. כך מתחזקת אהבתו ליהודי ככל שהוא מוצא בו עוד ועוד נקודות אמת. לעומת זה, מי שהוא שונא שקר, מזהה את נקודת השקר שביהודי השני, ומתרחק ממנו. למחרת הוא רואה בו עוד נקודת שקר ומתרחק ממנו עוד יותר, עד שלבסוף הוא שונא אותו. נמצא ששונא שקר מרבה שנאה ואילו אוהב אמת מרבה אהבה".

פתגם חסידי

"על יהודי נאמר: 'ה' צלך'. כשם שהצל מתנהג בדיוק על-פי תנועותיו של האדם, כך הקב"ה מתנהג על-פי מעשיו של יהודי. גמול חסדים ורחם על העניים - והקב"ה יגמול עמך חסד וירחם עליך" (הבעש"ט)

מן המעיין

עבד | מאת הרב אליעזר ברוד

הקושי הגדול ביותר

"כי תקנה עבד עברי" (שמות כא,ב). דיני המשפטים בתורה פותחים ב"כי תקנה עבד עברי", שכן אין דבר קשה לאדם מלהיות נכנע ומשועבד לזולת.

(אבן עזרא)

הקדמת העברי

"כי תקנה עבד עברי" (שמות כא,ב). ללמדנו שאם יהיה לפניו לקנות עבד עברי או עבד כנעני, עליו להקדים לקנות את העברי.

(אור החיים)

ההליכה הראשונה

מפני מה פתחה התורה את פרשת משפטים בדיני עבד עברי, שזה איש ישראל שמכרוהו בית-דין על גנבתו, דבר שהוא בלתי-רגיל? אלא מבואר בחסידות ש'משפטים' הוא גם מלשון 'הליכה'. ההליכה הראשונה של יהודי היא ההכרה שהוא 'עבד עברי', עבדו של מלך מלכי המלכים הקב"ה.

(הרבי מליובאוויטש)

עבד לאדון העולם

"כי תקנה עבד עברי" - יש כאן רמז לקונה, שהוא קונה אדם שהוא כבר עבד לאדון אחר, לאדון העולם.

(אלשיך)

למה דלת

"והגישו אל הדלת" (שמות כא,ו). אל הדלת דווקא, מפני שפתחו לפניו את כל הדלתות, נתנו בידו את הזכות לחופש ולעצמאות, ואין הוא רוצה בכך אלא בחר בעבדות.

(מאוצרנו הישן)

לשמוע כדי לציית

"ורצע אדוניו את אוננו במרצע" (שמות כא,ו). מפרש רש"י: "אוזן זאת, ששמעה על הר סיני לא תגנבו, והלך וגנב - תירצע". מדוע האוזן דווקא נענשת על מעשה הגנבה? אלא היא נענשת לא על חטא הגנבה, אלא על השמיעה. אם אינך מתכוון לציית למה שאתה שומע, מוטב שלא תשמע מלכתחילה.

(חידושי הרי"ם)

חותם בגוף הגשמי

הדין הראשון המופיע בתורה אחרי מתן תורה בהר סיני הוא בעניין עבד עברי. כי הסיבה שרוצעים עבד עברי אחרי שעבד שש שנים, היא ש"אוזן זו שמעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים והלך וגנב תירצע". הרי שניכר גם בגוף הגשמי של העבד הקשר למעמד הר סיני, ולכן פתחה התורה בדיני עבד עברי.

(לקוטי שיחות)

ברכות של מי

בדחילו ורחימו נכנס ר' יצחק אל רבו, רבי נפתלי מרופשיץ, והושיט את פתק בקשת הברכה, שבו הופיעו שמות בני משפחתו.

בקשה גדולה אחת הושמטה ממנו: בתו הבכורה של ר' יצחק, שיינדלה, הגיעה לפרקה, ואין ברשותו פרוטה להוצאות החתונה. הוא לא רצה לפנות אל הרבי בבקשות גשמיות, ועליכן לא כתב על כך דבר.

הרבי עיין בפתק. "בתך הגדולה, שיינדל, כבר הגיעה לפרקה. מה בדבר חתונה?", שאל את ר' יצחק הנדהם. החסיד נענע בראשו בעצב.

"אם כן עשה כדבריי", הורה הרבי. "ביום חמישי עזוב את ביתך וסע אל העיירה דורנה. עשה שם את השבת".

בלב מתרונן שב ר' יצחק לביתו. אף על-פי שלא הבין את פשר הוראת הרבי, ידע שבה טמונה ישועתו.

הימים ימי חורף מושלג. דורנה (ואטרה דורני, צפון רומניה), שבימי הקיץ שוקקת תיירים ונופשים, נדמתה לעיירת רפאים. ר' יצחק צעד ברחובותיה, חובש שטריומל של שבת ולובש קפוטת הדורה, מניח להשגחה העליונה להנחות את צעדיו.

אישה מקומית הביטה מבעד לחלון והבחינה בהלך. "ראה", קראה בהתרגשות לבעלה, "צדיק בא לעיירה. מהר והזמן אותו לביתנו".

הכפרי מיהר לעשות כדבריה. בהדרת כבוד ביקש מר' יצחק לבוא בצל קורתו. ר' יצחק סבר בתחילה שהאיש מהתל בו. "איני צדיק", הבהיר, "סתם יהודי פשוט הנני".

הכפרי התרגש. האורח אינו צדיק בלבד, אלא גם עניו. אח, צדיק אמיתי! לא היה מאושר ממנו כשר' יצחק ניאות להתארח בביתו. בני-הזוג העניקו לאורח המופתע כבוד מלכים.

במהרה פשטה השמועה בדורנה: צדיק שווה בעיירה. רבים עלו לרגל לבית הכפרי. מחאותיו של ר' יצחק לא עמדו לו. להפך, הן היו כשמן שהגביר את להבות ההערצה.

תור ארוך של מבקשי ברכה השתרך בבית. ניסיונות הסירוב של ר' יצחק כשלו בלחץ ההמון. החסיד נאלץ להתנהג כאדמו"ר, לקבל 'קוויטלאך', לברך את הפונים אליו, ואלה השאירו על שולחנתו 'פדיונות' נדיבים. שוב ושוב ניסה להעמיד את תושבי דורנה על טעותם – לשווא.

ליבו התפלץ מצער ומכאב. "אבוי לנפשי", חשב לעצמו, "הלבישו אותי באצטלה לא לי. צדיק עשו ממני. אני מרמה את הבריות!".

פתאום נשמעו זעקות ליד הבית. "הניחו לי להיכנס אל הצדיק!". אל החדר התפרץ יהודי, נסער כולו: "רבי, בתי חולה אנושות, היא מפרפרת בין חיים למוות. אנא רבי, הושיעה!".

ר' יצחק חש שבעוד רגע יתעלף. חייה של ילדה מונחים עתה על כתפיו! מה בכוחו לעשות? "שתהיה לה רפואה שלמה", איחל בשפתיים רועדות.

באמצע תפילת השבת, שבה הוענק לר' יצחק המקום המכובד ביותר, התפרץ האיש אל בית-הכנסת. "רבי קדושי!", געה בככי של אושר, "הבת הבריאה!".

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

גמילות חסדים

תורת החסידות מדגישה מאוד את חשיבותן של הצדקה וגמילות חסדים דווקא בדורות האחרונים שלפני הגאולה. וכך כותב רבנו הזקן בספר התניא (איגרת הקודש סימן ט): "עיקר עבודת ה' בעיתים הללו, בעקבות משיחא, היא עבודת הצדקה, כמו שאמרו רז"ל: 'אין ישראל נגאלין אלא בצדקה'".

כ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק' ביאר באריכות במאמר חסידות שאמר את שמונה המעלות שבמתן צדקה, והדגיש שהעיקר הוא העבודה של גמילות חסדים. באותו מעמד נכחו גם חסידים פשוטים, תושבי יישוב חקלאי בסביבה, וכשחזרו לביתם והתבוננו בדברי הרבי, החליטו לעסוק בגמילות חסדים. מה עשו? – היו מלווים כספים זה לזה, אף על-פי שלא נזקקו לכך, אך ורק לשם קיום מצוות גמילות חסדים.

לאחר זמן, כאשר ביקרו שוב אצל רבם, הביט בהם ה'צמח צדק' ואמר שאינו מכירם. הוא שאל לשמותיהם, וכאשר אמרו לו את שמותיהם, התפלא הרבי וביקש שיספרו לו מה עבר עליהם. כאשר סיפרו לו על החלטתם לעסוק במצוות גמילות חסדים, הגיב הרבי: "ראו את כוחה של מצוות גמילות חסדים, המסנה לגמרי את האדם, עד שאני עצמי לא הצלחתי להכירם".

גמ"ח לפני התפילה

אצל ה'צמח צדק' אירע סיפור נפלא שממחיש את גדולתה של מצוות גמילות חסדים. כאשר היה מתקשה בשאלות בלימוד, היה סבו, רבנו הזקן בעל התניא, מתגלה אליו, בחלום או בהקיץ, ומתוך לו את קושיותיו. פעם אחת התקשה מאוד בכמה סוגיות, ואף על-פי שהשתוקק והתפלל להתגלותו של סבו, לא זכה לכך.

בוקר אחד יצא לבית-הכנסת ובדרך פנה אליו יהודי פשוט וביקש הלוואה של כמה רובלים. הרבי הורה לו לבוא אליו לאחר התפילה ואמר שאז ייתן לו. כשהגיע לבית הכנסת והתחיל בהכנות לתפילה, תפס שלא נהג כשורה כשדחה את היהודי עד אחרי התפילה, בעוד הלה זקוק לכסף לצורכי מסחרו ביום השוק המתנהל עכשיו. הסיר הרבי את הטלית, מיהר הביתה, נטל כסף ויצא לשוק לחפש את האיש. לאחר מאמצים רבים הצליח לאתר אותו והלווה לו את הכסף.

ה'צמח צדק' חזר לבית-הכנסת, התעטף בטליתו והחל להניח תפילין. מיד כשגמר להניח את התפילין ראה לפתע את סבו, כשעל פניו חיוך רחב. רבנו הזקן פתר לו את כל שאלותיו ובמיוחד עודד את חשיבותה של מצוות גמילות חסדים.

גם זה חסד

רבי משה מקוברין אמר פעם: "כאשר עובר יום ואיני עושה טובה כלשהי ליהודי – אותו יום אינו נחשב אצלי כלל".

על המהר"ל מפראג מסופר, שבאו וסיפרו לו על יהודי פשוט שנוהג להלוות כספים לסוחרים ביום השוק. הבחינו הסוחרים כי כאשר הם לווים ממנו כסף ועושים בו מסחר – הם זוכים להצלחה בלתי-רגילה. המהר"ל ניסה לחקור לפשר הדבר ולא מצא את הסיבה. לימים נודע כי אותו יהודי פשוט נזהר מאוד במשך שנים רבות בטבילת טהרה.

ויש עוד סוג של גמילות חסדים: אל רבי מנחם מענדל מקוצק הגיע רב מסויים, שהצדיק לא היה מחשיבו במיוחד. קיבלו הרבי בסבר פנים יפות ואף ערך סעודה לכבודו. הדבר היה לפלא בעיני החסידים והם שאלו את רבם לפשר הדבר. השיב להם: "חז"ל אמרו, שצריך לתת לעניי ד' מחסורו, 'אפילו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו'. לשם מה לתת לו סוס? אלא מכאן למדנו, שאם האדם מתאוה לכך – מצווה לטפס לו גם מחסור זה..."

הקהל התקשה לעכל את שאירע. ההערצה לר' יצחק שברה שיאים.

במוצאי השבת באו ראש הקהל ואשתו אל האורח. בהכנעה ביקשו שיכירם בבו. "אנו חשוכי ילדים כבר שבע-עשרה שנים", אמרו לו. ר' יצחק מלמל ברכה בשפל קול, ומיהר להימלט מן העיירה כל עוד רוחו בו.

בעודו פוסע בדרך ראה עגלה באה לקראתו. עיניו נפערו. זה היה רבו הקדוש, רבי נפתלי מרופשיץ. החסיד פרץ בככי נסער. הוא הוציא מכיסו את כל פתקאות הברכה ואת הכסף שקיבל ומסרם לידי רבו. "את הפתקאות אקח", ענה לו רבו, "אך את הכסף קח לך ומצא חתן הגון לבתך".

חלפה שנה. הגיע זמנה של בתו השנייה של ר' יצחק, ושוב עמד זה לפני שוקת שבורה. "סע שוב לדורנה", הורה לו הרבי.

ר' יצחק התחלחל. החוויה שעבר שם עדיין הייתה טרייה בליבו. אך הרבי הורה ור' יצחק מקיים.

בבואו לדורנה נתקבל ר' יצחק בהתרגשות. ראש הקהל כמעט נישק את רגליו. "השבוע נולד בני, והרבי ברוח קודשו בא להשתתף בשמחת ברית המילה", התמוגג מאושר.

העיר כולה רעשה וגעשה. הכול באו לחזות בפני ה'צדיק'. ר' יצחק הביט בקהל ומחשבה התגנבה למוחו: "אולי באמת הועילה ברכתך? אולי יש לי זכויות בשמים?".

השבת עברה על ר' יצחק בהתרוממות רוח. הכבוד כבר לא היה לו לזרא. הוא בהחלט נהנה ממעמדו הרם.

במוצאי השבת יצא מהעיר בשביעות רצון ובאמתחתו כסף רב. הוא מיהר לרופשיץ, אלא שבפעם הראשונה נתקל בדלת סגורה. "אינך רשאי להיכנס", אמר לו הגבאי ביושב.

גם בימים הבאים סירב הגבאי להכניסו. עולמו של ר' יצחק חשך בעדו. הוא החליט להמתין ליד חדרו של הרבי ובצאת הצדיק מן החדר פנה אליו ושאל: "מדוע הורחקתי?".

רבי נפתלי הביט בו וקרא: "הו, הנה הצדיק הגדול שיש לו זכויות בשמים! יש לי כאן כמה חולים, עקרות, קשי יום; שמא תוכל לברכם? אני מקבל יהודים פשוטים, לא צדיקים כמוך".

ר' יצחק קלט מיד כי רבו יודע את מחשבות השטות שלו בהיותו בדורנה. הוא סילק את הרהורי ההבל מליבו וחזר להיות חסיד נאמן.

הרבי התרצה. ר' יצחק שב לביתו, מצויד בברכה חמה, וחזר להיות חסיד נאמן, היודע את מקומו האמיתי.

התפילות שהורידו גשמים במרוקו

הקהילות והודו להם על התפילות.

מאמין בתפילות

פנייתו של המלך אל היהודים ממשיכה מסורת של אביו, חסן השני. "אביו של המלך הנוכחי נהג תמיד לפנות אל היהודים. הוא מאוד האמין בזה. שמעתי על כך סיפורים רבים מאבי, שהיה בקשר אישי וחם עם המלך הקודם", אומר קדוש. עוד מספר קדוש: "בכל שנה, לפני תפילת 'עליה' ביום הכיפורים, באים נציגי המלך לבית הכנסת שלנו, ומקבלים ברכות בעבורו. הם באים בלבוש מיוחד, כיאה לנציגיו האישיים של המלך. המלך מאמין שמעט היהודים שנשארו במדינה - הם מקור הברכה של המדינה. הוא מעולם לא הסתיר את הקשר החם שיש לו עם יהודי מרוקו".

המלך מימן

הנה סיפור הממחיש את יחסו של המלך ליהודים. מספר קדוש: "לפני כמה שנים החלטנו לשפץ את בתי-העלמין שלנו, ששיני הזמן פגעו בהם. אני והרב רפאל בן-שימון כתבנו למלך על התכנית שלנו, וכעבור זמן קצר קיבלנו מכתב תשובה מהמלך, שבו הוא מברך את 'הפרוייקט הקדוש', כלשוננו, ואף מודיע כי כל מלאכת

הסיפור הזה נראה מתאים יותר למדור השכן 'מעשה שהיה', אולם הוא התרחש בימים אלה ממש. החורף השנה במרוקו היה שחון. ככל שחלפו הימים גברה הדאגה מפני שנת בצורת קשה. אולם מלך מרוקו, מוחמד השישי, ידע שיש כתובת שאליה פונים בעת צרה 'הקהילה היהודית'.

המלך פנה פנייה רשמית אל ראשי הקהילות היהודיות וביקש שיקיימו תפילות מיוחדות בבתי-הכנסת לירידת גשמים. ראשי הקהילות מיהרו לנסח מכתב מיוחד ליהודים: "לאור בקשת הוד מלכותו, יתקיימו תפילות בכל בתי הכנסת כדי להתחנן לריבוננו של עולם שיוריד גשמים ברחבי הממלכה".

קידוש השם

הוחלט לקיים את תפילת הגשם לפני קריאת התורה בשבת. היהודים ברחבי המדינה התפללו מעומק ליבם לבוא הגשם, מתוך אמונה וציפייה שהתפילות ייענו. יממה לאחר מכן, ביום ראשון בערב, התקדו השמים וגשם עז ניתך ארצה.

"הדבר גרם קידוש השם גדול", מספר לשיחת השבוע 'יעקב (ז'קי) קדוש, נשיא קהילת מרקס. "מאז הגשם לא מפסיק לרדת, גשמי ברכה ממש". לדבריו, בימים האחרונים פנו גורמי השלטון הרשמיים, בהוראת המלך, אל ראשי

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

תאריכים באדר

שאלה: כשיש שני אדרים, מה דינם של תאריכים שנקבעו בחודש אדר בשנה רגילה?

תשובה: יש הפרש של כאחד-עשר יום בין שנים עשר חודשי הלכנה (שהם שנה בלוח העברי) ובין שנת השמש. הפרש זה עלול לגרום להזזת חג הפסח אט-אט לתוך החורף, ואילו התורה הורתה לחגוג אותו בחודש האביב. על-כן נקבעה אחת לכמה שנים 'שנה מעוברת', בעלת עוד חודש - חודש העיבור, בן שלושים יום. חודש זה מתקן את ההפרשים שנוצרו בין שנת הלכנה ובין שנת החמה. החודש הנוסף הוא אדר ראשון (אדר רגיל ואדר שני הם בני 29 יום).

סתם אדר בלשון בני-אדם, כגון בכתיבת שטרות וגיטיין, בנדרים ושבועות ובשכירות בתים (כשקבעו דברימה באדר) - על-פי רוב הפוסקים זה אדר

ראשון. ויש שחששו לדעת הרמב"ם שהוא אדר שני.

יום-השנה (יארצייט) לאדם שנפטר באדר בשנה רגילה - הספרדים מציינים אותו באדר שני, והאשכנזים באדר ראשון; ויש מהאשכנזים הנוהגים בשניהם.

בדברים שנמדדים לפי שנים, חודש העיבור נכלל בשנה החולפת, ואנו רואים באדר שני את החודש שסוגר את השנה. גם בעניין הגעת בן ובת לגיל מצוות ממתנינים תמיד עד שנשלמת 'שנה תמימה', כלומר עד אדר שני.

מי שנולד באדר רגיל כדאי שינהג את מנהגי יום-הולדת בשני האדרים.

מי שנשבע או נדר לעשות דבר-מה בחודש העיבור, חייב לעשות זאת באדר ראשון, שהוא החודש הנוסף.

מקורות: ציונו באנציקלופדיה התלמודית ערך 'אדר'. ועיין לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 349; כרך כא עמ' 317.

היהודים התפללו והגשם ירד. קדוש עם מלך מרוקו

השיפוץ תהיה על חשבוננו. מדובר במיליוני דולרים!".

כמי שחי שנים רבות במרוקו, קדוש משבח את פעילות חב"ד במדינה לאורך השנים. "שלוחי חב"ד למרוקו עשו פעולות גדולות וחשובות. בהתחלה לא הכול הבינו לשם מה צריכים שלוחים בקהילות שלנו, שכידוע היו מלאות יהודים יראי-שמים. רק אחרי כמה שנים הבינו גם הבינו: אחרי שרבים מיהודי המדינה עלו לארץ ישראל, היו אותם שלוחי קדוש מי שדאגו להמשך קיומן של הקהילות ומוסדותיהן; גני ילדים, בתי-ספר, כוללים ועוד. הפעילות נמשכת עד עצם היום הזה".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כרך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

